

Årsredovisning 2021

Hjälpmedelnsämnd

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Händelser av väsentlig betydelse	3
3 Uppföljning av resultatmål	4
3.1 God, jämlik och jämställd hälsa.....	4
3.1.1 God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov	4
3.2 Hållbar organisation - Ekonomi i balans.....	6
3.2.1 Hållbar organisation - Ekonomi i balans	6
4 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag	8
5 Nämndanalys	8
6 Internkontroll	8
7 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9

1 Sammanfattning

Årsredovisningen påverkas av den pågående coronapandemin på olika sätt. Liksom förra året har nämndsammanträden och möten med arbetsutskottet genomförts digitalt.

Hjälpmedelsnämndens verksamhet har under året fortsatt utvecklas framförallt med hjälp av digital teknik. Verksamheten har hanterat upphandlingar, utbildningar och nätverksträffar genom digitala mötesformer. Under året har över 50 olika aktiviteter som samlat mer än 600 personer genomförts. Ett antal aktiviteter har tyvärr blivit inställda eller framflyttade.

I det samlade ekonomiska utfallet för hjälpmedelsnämnden ligger i paritet med budget.

Noteras bör att inom Region Värmland redovisas resultatet för hjälpmedelsnämnden i relation till en nettokostnadsramen som endast avser regionens del, inklusive kostnader för politikerna i nämnden, men exklusive kostnader för lokaler, service och administration, som ligger under regionstyrelsen.

Hjälpmedelsnämnden tog under 2020 beslut om att inkludera välfärdsteknik i sitt uppdrag. En fördjupad utredning för att tydliggöra nämndens uppdrag har påbörjats under året. Centrala aspekter i utredningen är att skapa en gemensam målbild för implementering av välfärdsteknik med fokus utifrån både användar- och anhörigperspektivet samt verksamhetsperspektivet. Verksamhetsperspektivet inkluderar resurseffektivitet samt god försörjning på lika villkor i hela regionen.

2 Händelser av väsentlig betydelse

Den fördjupade utredningen kring välfärdsteknik har fortgått under året. Aktuella frågeställningar från projektgruppen har tagits upp på samtliga arbetsutskott och nämndmöten. Arbetsutskottet tillika styrgrupp för projektet har tydliggjort att utredningens arbete ska eftersträva att skapa förutsättningar för god, nära och jämlik vård. Vidare har arbetsutskottet framhållit vikten av en bred diskussion där alla känner sig delaktiga och får ge uttryck för sina åsikter.

Under hösten beslutade arbetsutskottet på delegation av nämnden att projektgruppen som en dellerverans av uppdraget ska återkomma med två alternativa förslag gällande vilka stödfunktioner (helt eller delvis) som kan ligga på den gemensamma verksamheten inom Hjälpmedelsservice respektive på kommun och regionen. För att säkerställa förankring hos samtliga huvudmän så skickades de två alternativa förslagen till kommuner och regionen för att få vägledning i det fortsatta utredningsarbetet.

Hjälpmedelsnämnden har under året särskilt uppmärksammat de långa väntetiderna för bedömning av individers behov av elektriska rullstolar för ställningstagande till förskrivning. Det bör framhållas att nämndens uppdrag inte omfattar de elektriska rullstolarna utan det faller inom hälso- och sjukvårdsnämndens uppdrag. Budget för elrullstolar ligger under hälso- och sjukvårdsnämnden men riktlinjerna för hjälpmedel, där elrullstolar ingår beslutas av hjälpmedelsnämnden. Enhetschefen för hjälpmedelsservice har vid sammanträdena redovisat det aktuella läget. Effekterna av vidtagna förbättringsåtgärder kunde avläsas genom att tillgängligheten tillfälligt förbättrades i början på 2020 men har under coronapandemin försämrats på nytt dels genom att medarbetarnas sjukfrånvaro har varit högre än tidigare år dels genom att målgrupperna till stor del tillhör riskgrupperna och kunde därmed inte kallas till mottagningen. I samband med att riskgruppen blivit vaccinerad ökade av remissinflödet igen.

3 Uppföljning av resultatmål

Den gemensamma nämnden ska verka för att länets invånare erbjuds en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor. Hjälpmedlen ska följa brukaren.

Hjälpmedelsnämnden ger förutsättningar genom det gemensamma regelverket och riktlinjer, förskrivartutbildningar, nätverk och upphandlingar för att länets invånare ska kunna erbjudas en god hjälpmedelsförsörjning på lika villkor. Hjälpmedelsnämnden bidrar med sin verksamhet till att personer med funktionsnedsättningar får utprovade personliga hjälpmedel som kompenserar helt eller delvis för den nedsatta funktionen.

Nämnden bedömer att resultatmålen uppnåtts för året 2021.

3.1 God, jämlik och jämställd hälsa

Nämnden bidrar till regionens mål god och jämlik hälsa genom att arbeta fram gemensamma riktlinjer för de hjälpmedel som hanteras av nämnden, genom att anordna utbildningar för förskrivare och genom att administrera gemensamma inköp och upphandlingar med stöd av sortimentsgrupper så att det är samma hjälpmedel som hanteras och förskrivas på samma premisser i hela regionen.

I uppdraget som kompetenscentrum ingår att genomföra utbildningar för förskrivare, hjälpmedelsnämnden har under året tagit fram en digital förskrivartutbildning. Under 2021 har det genomförts 35 föreläsningar/utbildningar och 15 nätverksträffar där över 600 medarbetare i regionen och länets kommuner har deltagit.

3.1.1 God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov

Hjälpmedelsnämnden har ett resultatmål:

- God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov

3.1.1.1 Upphandlingar

Hjälpmedelservice deltar i "Sjuklövern" ett samarbete inom sjukvårdsregion Mellansverige. Samarbetet med de gemensamma upphandlingarna bidrar till en minskad administrativa belastning för varje enskild region och kommunerna.

Indikatorer	Utfall
Genomförda upphandlingar	 Ja
<p>Kommentar Inom ramen för Hjälpmedelsnämndens uppdrag är hjälpmedelservice delaktiga i 21 olika upphandlingar. Dessa upphandlingar resulterar i sjukvårdsregionala avtal. Under året genomfördes nio upphandlingar i samverkan. Region Värmland varit huvudansvarig för en av upphandlingarna. Fyra upphandlingar har avslutats under 2021 vilket betyder att vi har förnyade avtal inom kognition, manuella allround- och transportrullstolar, eldrivna rullstolar och arbetsstolar. Upphandlingarna har av naturliga skäl stött på en del problem under året till följd av coronapandemin men med hjälp av den digitala tekniken har mycket gått att lösa. Avtal finns inom nämndens alla ansvarsområden.</p>	

3.1.1.2 Utbildningar för förskrivare

Indikatorer	Utfall
Genomförda utbildningstillfällen	35

Kommentar Kompetenscentrum, Hjälpmedelsservice, har genomfört 35 utbildningstillfällen för förskrivare. Sammantaget har över 450 personer deltagit i olika utbildningsinsatser.

3.1.1.3 Lokala nätverksträffar

Indikatorer	Utfall
Genomförda nätverksträffar	15

Kommentar Kompetenscentrum inom Hjälpmedelsservice har under året genomfört digitala nätverksträffar för regionens och kommunernas medarbetare. Sammantaget har över 150 personer deltagit på nätverksträffarna.

3.1.1.4 Teknisk beredskap

Teknisk beredskap handlar om avhjälpande insatser vid akuta nödsituationer:

- Förflyttning för att kunna äta och klara toalettbesök
- Lägesförändring i säng eller rullstol vid medicinskt behov
- Ta sig i och ur säng

Indikatorer	Utfall
Teknisk beredskap	18

Kommentar Under 2021 har den tekniska beredskapen haft 18 ärenden som tjänstgörande tekniker har bedömt fallit inom riktlinjerna och renderat en insats. Tre av dessa ärenden har gått att lösa över telefon medan 15 ärenden renderat en insats som inneburit att tekniker behövt åka ut på ärendet. Ärendena har berört:

- Vårdsängar 10 ärenden
- Personlyftar 6 ärenden varav 3 löstes via telefon
- Rollator 1 ärende
- Elrullstol 1 ärende

3.1.1.5 Leveranssäkerhet beställningsvaror

Indikatorer	Utfall
Leveranssäkerhet beställningsvaror som levereras till beställaren inom 10 dagar	74,26 %

Kommentar I beställningsvarorna återfinns både upphandlade och icke-upphandlade hjälpmedel vilket har påverkat leveranstiderna. Det upphandlade sortimentet har fasta leveranstider men när det gäller det icke-upphandlade sortimentet fördröjs ibland leveranserna.

Värt att notera är att vissa beställningar läggs med önskemål om senare leverans. Beställningssystemet registrerar även i dessa fall att leveransen tagit längre än tio dagar från beställning.

Under 2021 har vi även påverkats rejält av Covid-19 vad det gäller leveransstörningar och förseningar. Under 2021 har vi anställt en ny person på lagret för att ersätta en person som gått vidare till andra arbetsuppgifter vilket varit positivt. Däremot har vi sett att de flesta leverantörer har haft stora problem med leveransförseningar, vilket fått till följd att vi fått prioritera och hantera bristen på hjälpmedel som förseningarna fått till följd, detta har skett i samarbete med kommunerna i Värmland och än så länge gått att hantera.

Alla kommuner med undantag för Karlstad har ett leveranstillfälle per vecka, Karlstad har två. Med fler tillfällen per vecka skulle leveranstiderna kunna reduceras.

3.1.1.6 Leveranssäkerhet lagervaror

Indikatorer	Utfall
Leveranssäkerhet, lagervaror som levereras till beställaren inom 10 dagar	92,38 %

Kommentar Coronapandemin har påverkat tillgängligheten för vissa varor vilket lett till en fördröjd leverans. Alla kommuner med undantag för Karlstad har ett leveranstillfälle per vecka, Karlstad har två. Med fler tillfällen per vecka skulle leveranstiderna kunna reduceras.

3.2 Hållbar organisation - Ekonomi i balans

Nämndens uppdrag, som delas med kommunerna, utgår från totalkostnaden för uppdraget, det vill säga inklusive lokaler, service och administration, men exklusive politikerkostnaderna. Den budgeten uppgick till 7,2 miljoner kronor.

Enligt samverkansavtalet för nämnden ska eventuella överskott, eller underskott, fördelas lika mellan kommunerna och Region Värmland. Fördelningen mellan kommunerna sinsemellan baserar sig på respektive kommuns andel av åldersgruppen 80 år och äldre den 1 november 2021.

Indikatorer	Utfall
Nettokostnad mot budget	

Kommentar Nämndens uppdrag, som delas med kommunerna, utgår från totalkostnaden för uppdraget, det vill säga inklusive lokaler, service och administration, men exklusive politikerkostnaderna. Den budgeten uppgick till 7,2 miljoner kronor.

Enligt samverkansavtalet för nämnden ska eventuella överskott, eller underskott, fördelas lika mellan kommunerna och Region Värmland. Fördelningen mellan kommunerna sinsemellan baserar sig på respektive kommuns andel av åldersgruppen 80 år och äldre den 1 november 2021.

Hjälpmedelsnämndens utfall för 2021 är ett överskott motsvarande 19 tkr.

Noteras bör att resultatet är påverkat av coronapandemin. Under perioden har verksamheten haft lägre kostnader till följd av coronapandemin. Färre utbildningar och möten i samband med upphandlingar har lett till minskade kostnader för resa och logi. Om ordinarie verksamhet hade pågått under perioden hade kostnaderna för verksamheten varit högre än avsatt budget.

Regionen har avsatt 1 miljon för fördjupad utredning angående välfärdsteknik under 2021 där endast en del av utrymmet har använts under året.

3.2.1 Hållbar organisation - Ekonomi i balans

Hjälpmedelsnämndens utfall för 2021 är ett överskott motsvarande 19 tkr.

Noteras bör att resultatet är påverkat av coronapandemin. Under perioden har verksamheten haft lägre kostnader till följd av coronapandemin. Färre utbildningar och möten i samband med upphandlingar har lett till minskade kostnader för resa och logi. Om ordinarie verksamhet hade pågått under perioden hade kostnaderna för verksamheten varit högre än avsatt budget.

Regionen har avsatt 1 miljon för fördjupad utredning angående välfärdsteknik under 2021 där endast en del av utrymmet har använts under året.

3.2.1.1 Hållbart arbetsliv

Under 2021 har batterirekond byggts om för att minska de tunga momenten och förbättra arbetsmiljön samt flöden.

Indikatorer	Utfall
Sjukfrånvaro	1,2 %

Kommentar Pandemin har medfört att sjukfrånvaron har ökat kraftigt. Under 2021 så har vi haft en sjukfrånvaro på hela hjälpmedelsservice på 5,3 % där nämnddelen ligger lågt på 1,2%. Tidigare år har vi enbart redovisat hela enhetens sjukfrånvaro och 2020 låg den på 5 % Sjukfrånvaron är en följd av både

Indikatorer	Utfall
pandemin och ett par långtidssjukskrivningar.	

3.2.1.2 Respektfulla möten

Respektfulla möten kopplat till värdegrundsarbete.

Indikatorer	Utfall
Värdegrundsarbete	
Kommentar Ett arbete som tar avstamp i regionens värdegrundsmaterial har påbörjats. Medarbetare och chefer har haft en temadag med gemensamma aktiviteter tillsammans. Aktiviteterna bestod av utbildningsfilmer, gemensamma övningar. Dialogen under dagen var mycket givande.	

3.2.1.3 Minskat miljöavtryck

Hjälpmedelsservice arbetar på flera olika sätt för att minska verksamhetens miljöavtryck.

Indikatorer	Utfall
Rekonditionering och återanvändning av hjälpmedel	
Kommentar Hjälpmedel, inklusive batterier, rekonditioneras och återanvänds. Syftet är att minska både kostnader och miljöpåverkan. Om inte hjälpmedlen går att rekonditioneras och återanvändas demonteras dessa och användbara delar sparas för att återbrukas vid behov.	

Källsortering

Kommentar Trä, wellpapp, metall och batterier sorteras i möjligaste mån vid demontering och från ankommande gods. Emballage från ankommande gods återbrukas till de egna leveranserna som går ut från hjälpmedelsservice till kunderna. Det sker i sådan omfattning att man inte behöver köpa in nytt emballage. Köksavfallet sorteras i personalrummet.

Tjänsteresor

Kommentar Gällande teknisk beredskap, vid utleveranser och avhjälpande underhåll planerades tjänsteresor för att i så stor utsträckning som möjligt kunna hantera flera ärenden på samma rutt. Genom en välplanerad verksamhet och en strategiskt utrustad bil har även problem som inte är anmälda i förväg kunnat lösas. Under året har möten och utbildningar har i de flesta fall genomförts digitalt. Det digitala arbetssättet är något som kommer följa med hjälpmedelsservice även när pandemin inte längre är det problem i samhället.

4 Uppföljning av nämndplan och andra politiska uppdrag

Hjälpmedelsnämnden ska fastställa policy, riktlinjer och kompetenskrav för förskrivning samt upphandling av hjälpmedel. Nämnden har också i uppdrag att fastställa policy, riktlinjer och kompetenskrav för förskrivning samt upphandling av inkontinenshjälpmedel, med undantag för upphandling av inkontinenshjälpmedel till vårdtagare i särskilt boende. Lagerhållning och distribution av dessa hjälpmedel ingår även det i nämndens uppdrag.

Vid behov ska nämnden lägga förslag till avgifter som föreläggs respektive huvudman för beslut.

Hjälpmedelsnämnden ska finansiera driften av ett gemensamt kompetenscentrum för nämndens ansvarsområde. Kompetenscentret ansvarar för beredning och verkställighet av nämndens beslut samt planerar och administrerar den verksamhet nämnden ansvarar för. Huvuduppdraget är att samordna och genomföra upphandling av hjälpmedel för parterna, svara för lagerhållning och distribution av dessa hjälpmedel samt ansvara för kompetensförsörjning och kompetensutvecklingen inom hjälpmedelsområdet. Arbetet sker med delaktighet och i samverkan mellan huvudmännen och andra aktörer.

Under 2019 gav hjälpmedelsnämnden förvaltningen i uppdrag att utreda välfärdsteknik. Utredningen ledde till att hjälpmedelsnämndens 17 huvudmän beslutade att en fördjupad utredning ska genomföras med målsättning att välfärdsteknik ska komma att ingå i hjälpmedelsnämndens verksamhet. En fördjupad utredning har påbörjats under 2021 för att konkretisera vilka delar som ska omfattas av nämndens ansvar.

5 Nämndanalys

Utfallet för 2021 är 19 tkr. Noteras bör att resultatet är påverkat av coronapandemin. Under perioden har verksamheten haft lägre kostnader till följd av coronapandemin. Färre utbildningar och möten i samband med upphandlingar har lett till minskade kostnader för resa och logi. Om ordinarie verksamhet hade pågått under perioden hade kostnaderna för verksamheten varit högre än avsatt budget.

6 Internkontroll

Internkontroll innefattar flera delar: system för internkontroll, regionövergripande internkontrollåtgärder samt nämndernas egna interkontrollplaner. Hjälpmedelsnämnden definierar internkontroll som:

- Genomförda nätverksträffar
- Genomförda utbildningstillfällen: antal och syfte/innehåll
- Genomförda upphandlingar: antal och i vilka områden. Uppföljning av att avtal finns inom nämndens alla ansvarsområden.

Under året har aktuella internkontrollspunkter redovisats både på nämnden möten och nämndens arbetsutskott. Synpunkter och önskemål om åtgärder lämnas till berörd verksamhet. Åtgärder har följts upp löpande under året.

7 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

En allt äldre och växande befolkning kommer öka efterfrågan av hjälpmedel. Teknikutvecklingen är både en risk och en möjlighet då priser sjunker och tillgängligheten ökar, men tekniken innebär också risker i form av frågeställningar runt etiska- och lagstiftningsaspekter som inte följt med utvecklingen. Det här kräver eftertanke och arbete så att det blir rätt så att den enskildes säkerhet och integritet värnas.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning som nämnden står inför då flera erfarna medarbetare kommer att gå i pension inom några år. Vi ser även en spännande utmaning att MDR (vilket är ett nytt direktiv inom medicinteknik inom EU som ersätter det nuvarande som heter MDD) träder i kraft och kommer ställa hårdare krav på vår verksamhet. Andra utmaningar är att möta det ökade behovet som en äldre befolkning innebär med befintliga resurser vi ser redan idag hur vi har en lång kö på elrullstolssidan. Vi har ett behov av att investera inom rekonditioneringsområdet. Alla dessa utmaningar och risker arbetar nämnden kontinuerligt med att minska och få bort. Vi ser över vår organisation hur vi ska hantera pensionsavgångar, vi ska börja med produktionsplanering på elrullstolar.

Under 2021 har hjälpmedelservice inlett ett arbete tillsammans med en administrativ resurs för att förbättra flöden, remisshantering och administration. Verksamheten har under 2021 haft hög sjukfrånvaro på elrullstolsbedömning pga långtidssjukskrivna medarbetare som vi hoppas är tillbaka under 2022. Vi har även tillförts extraresurser för att kunna arbeta med kösituationen under 2022. Det förs en dialog med fastighetsförvaltarna i regionen för att förbättra lokalerna för rekonditionering.